

PERIÒDIC VERNELL

:: SALUT PÚBLICA :: INTERESSOS POPULARS :: ARTS Y LLETRAS ::

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: Ronda de l' Universitat, 96. BARCELONA

VISTA
DE LA

DENUNCIA DE «LA TRAMONTANA»

A la una del mitj dia del dilluns, mitj mudat com si fos festa y ab la cua entre camas com un gos fugint del llas, vaig sortir de casa per anar cap á la Audiencia á veure com anaria alló de la denuncia.

Pe 'ls corredors ja se hi veyá alguna bellugadissa extraordinaria de gent sense uniforme, y vaig dir *entre mi*:—Vaja, aixó son curiosos, no faltarà gent.

En efecte: Aquells corredors van aná poblantse, y aixís que van obrir la sala de la vista va ser molt petit lo lloch per tota la gent que s' esperava.

Gracias á alguna empenta y trepitjada jo vaig lograr bon puesto.

Lo secretari relator va llegir lo article y suelto denunciats, en castellá per supost, de qual lectura y traducció los ne faig gracia.

Desseguida lo senyor Fiscal de impremta comensá la seva acusació, que dit siga de pas, se veu que hi te trassa, esplicantnos quins van ser los homes que declararen la virginitat de María Santíssima avans del part, en lo part y després del part, y esplicantnos cóm aixó va ser declarat dogma, lo qual vol dir indiscutible, invulnerable, etc., etc., y procurant fernes veure que nosaltres habíam faltat á n' alguna de aquestas cosas, que á la vritat jo no hi entench gayre.

Acabá son informe lo senyor Fiscal demanant que 'ns condemnessin á trenta setmanas de suspensió (una friolera) á la perdua de la edició seqüestrada y al pago de las costas.

Tocat lo torn á la defensa, lo senyor Vallés y Ribot, atvocat defensor, comensá ab un introito magnífich lamentantse de que tinga de tornar-se á ocupar aquell lloch per defensar á la premsa, puig nos trobém, deya, ab una lley de impremta que, si be subsisteix de dret, deu considerársela derogada de fet, per la opinió que de ella públicament n' habian format los que avuy governan la Espanya.

Passant á lo que motivaba la denuncia, comensá per analizar lo suelto, ab objecte de probar que nosaltres no habíam fet més que donar una notícia y comentarla, y que no habíam atacat lo sacrament de la Eucaristia per res, com deya lo senyor Fiscal.

—Y qué, continuava 'l senyor Vallés, perque un periòdich dona una notícia y la comenta á

son modo per produir un xiste, te de considerarse la publicació penable?

Entrant després en l' anàlisis del article, demostrá que lo que en ell se criticava era la costum dels catòlichs catalans de anomenar per *mare de Deu* á María Santíssima y no per *verge* com ho fan en los demás idiomas; y demostrant que si alguna falta podia haberhi era solzament una equivocació de llenguatje, per lo qual si volia denunciarlo lo senyor Fiscal tenia de ferho á la Academia de la Llengua y no al Tribunal de impremta, que cap competencia te en aquets assumptos.

—Y per probar millor aquesta tassis, continuava 'l senyor Vallés, vaig á demostrar que si aquestos escrits tinguessen de ser jutjats per tribunals eclesiástichs, encar que fossen en aquells temps en que més preponderancia gosavan y més intolerancia demostravan, tampoch podrian ser condemnats segons las sevas rigurosas lleys.

Y aquí entrá en un profundo anàlisis de tot lo que constitueix delictes eclesiástich, que no 't dich jo si 'n son de cosas estretas y que 's perden de vista.

Y no obstant, va deixar sentat que ni 'l més petit pecat habia comés LA TRAMONTANA en los escrits denunciats per los quals un tribunal eclesiástich segons las sevas lleys pogués condemnarla, puig en ells no s' habia comés ni apostasia, ni sacrilegi, ni blasfemia, ni heretjia, ni cisma, ni simonia, que es lo que pena y penava la santa mare iglesia católica apostólica y romana ara y quan estava en tot son esplendor de tribunals, inquisicions, esbirros, etc.

—Y es llògich, deya 'l senyor Vallés, que nosaltres vulguém penar lo que penar no poden los tribunals eclesiástichs? ¿Tenim de ser més papistas que 'l Papa y més realistas que 'l rey?

Entrá després á analizar la situació escepcional y anómala en que avuy se troba la premsa, devant de una lley completament desautorizada per los que ocupan los ministeris responsables de la monarquia espanyola, lley que per ells fou motejada ab los noms de anti-constitucional, de privilegis, máquina de governar, lley contra la premsa, contra la constitució y contra la propietat. «Sense llibertat de impremta, deya l' atvocat defensor llegintha de un discurs del senyor Balaguer, no son possible la vritat ni la práctica del régimen representatiu; sense llibertat de impremta ni sinceritat electoral lo régimen representatiu ES UNA FARSA Y UN SARCASME LLENSAT A LA CARA DE LA NACIÓ.»

Tot aixó y més que no 'ns recorda ho llegí 'l senyor Vallés del discurs que D. Víctor Balaguer feu contra lo projecte que avuy es lley de impremta, discurs pronunciat en nom de la minoria constitucional de aquella legislatura y ab la conformitat y aprobació del seu jefe lo avuy president del Consell de ministres D. Práxedes Mateu Sagasta.

Acabá 'l defensor demanant la absolució del periòdich, que en justicia ell no creya procedís altre cosa; «pero, va anyadir, si mas esperansas surten fallidas, si á pesar de tot lo exposat per la defensa LA TRAMONTANA no pot ser absolta, desapareixi enhorabona aquesta publicació trenta setmanas de la premsa, pero ja que en Catalunya ha sigut la primera victima expiatoria de la lley de impremta en temps dels fussionistas, que sigui també la última, y al celebrarse lo nou auto de fe ab los números seqüestrats ab motiu de la denuncia, que pogan barrejar-se las cendras de LA TRAMONTANA ab las de aquesta lley de impremta per la qual estich encara devant d' aqueix tribunal.»

—Amen;—que no 's perdi per l' escolá. Si devant d' un tribunal fossen permesas las demostracions del públich, estich segur que tot aquell que feya més de una hora y mitja estava suant la cansalada, y apretat com las arengadas al barril, haguera armat un requetexech ab las mans que hi habia feyna tallada per rato.

¡JA SE SAB!

Está en lo mon la mentida en un lloch privilegiat, mentres se veu la vritat trepitjada y escarnida.

Al home que ab malas arts sempre al pobre poble enganya, y en lloch de salvar la Espanya sols fa tiberis y farts; á n' aquest, al temps que som, en lloch d' un cástich ben fort, tot l' hi va en popa, te sort y es molt ben vist de tothom.

Al pobre treballador que sua la cansalada guanyant una setmanada que 'l pensarhi fa trist; aquest, quan no te delit, en lloch de ser premiat, viu malament, mal cuydat y de tothom aburrit.

Al hipòcrita que inquieta predicant lo retrocés al poble, per fer calés y viure ab l'esquena dreta, aquest fa tot lo que vol; del govern te protecció, y fins pot menjar turró pagat pe'l poble espanyol.

Lo periòdich que ab tropells vol desfer bastants embulls trayent las vénas dels ulls y la llana dels clatells; aquest, per lo mal que fa, de dir vritats de gran pes, se veu denunciad, suspés, y després me'l fan callá.

Q. Roig

Señores don Ramon Crespo, don Francisco Bernad, don Francisco Molina. — Barcelona veintiu de Noviembre de mil ochocientos ochenta y uno.

En el juicio seguido ante este Tribunal de imprenta contra el periódico que se publica en la presente ciudad con el título de «La Tramontana» por ataques á los dogmas de la religion católica.

Resultando que el Sr. Fiscal de Imprenta denunció el número del referido periódico correspondiente al día 11 del actual por haber insertado en su página primera un artículo titulado «Sección científico religiosa» que empieza con las palabras «Aném á demostrar» y concluye por las de «per prudencia» y en la tercera plana un suelto que empieza «A Fransa roban» y concluye «los picaires» con los cuales se ha incurrido en opinión del Sr. Fiscal en el abuso previsto en el caso primero del artículo diez y seis de la vigente ley de imprenta, atacando directamente y ridiculizando los dogmas de la religion del Estado;

Resultando que se citó y emplazó al fundador propietario del periódico denunciado, el cual se ha personado representado por el procurador D. Mariano Serra y que por hallarse el artículo y suelto denunciados redactados en catalán se acordó su traducción al castellano que ha verificado el Relator secretario; dándose vista á las partes que nada han opuesto á ella;

Resultando que señalado el presente día para la vista ha tenido esta efecto, con asistencia del Sr. Fiscal y del Letrado defensor del periódico denunciado Don José Maria Vallés y Ribot, habiendo pedido el primero que se imponga al periódico «La Tramontana» la pena de suspensión por treinta semanas, á la pérdida de la edición secuestrada y al pago de las costas procesales y los defensores la absolución;

Considerando que el artículo denunciado que en la sección científico religiosa empieza con las palabras «Aném á demostrar» y concluye con las «cuanto menos per prudencia» por sus palabras, su espíritu y sus conceptos ataca directamente y ridiculiza los dogmas de la religion del Estado, al culto y á las creencias que enseña la Iglesia Católica y que se profesa por la mayoría de los Españoles; constituyendo en su virtud el delito previsto en el caso primero artículo diez y seis de la vigente ley de imprenta;

Considerando que el suelto que el mismo periódico empieza con las palabras «A Fransa roban una Iglesia» y concluye con las «deven pensar los picaires» haciendo una crítica mas ó menos razonada de las disposiciones del código penal respecto á robos de cosas sagradas, no ataca á los dogmas ni ridiculiza la religion ni ofende al culto ni lastima la moral cristiana;

Considerando que siendo la Tramontana periódico semanal debe tenerse en cuenta para la penalidad, el periodo de su publicación;

Visto el referido artículo diez y seis caso primero y el veinte y dos, cincuenta y dos y cincuenta y seis de dicha ley;

Fallamos que debemos condenar y condenamos al periódico La Tramontana á veinte semanas de suspensión ó sea por el tiempo necesario para publicar veinte números á la pérdida de la edición secuestrada que se inutilizará y al pago de las costas procesales.

Y por esta nuestra Sentencia que se pondrá en su día en conocimiento del Gobernador civil de la provincia, así lo pronunciamos mandamos y firmamos. — Ramon Crespo y Vicente. — Francisco Bernad. — Francisco Molina.

SEGUIDILLAS

A la tardor las fullas cauen dels arbres; cauen sobre del poble totas las plagas.

Fins, cosa rara, cauen denuncias sobre «La Tramontana.»

Lo govern diu que deiva lliure á la premsa, y llibertat l'hi dona segons ell pensa. Mes si enrahona la lley de imprenta á sobre l'hi abrahona.

La mar te ports y barcos que la rodejan, y casas te la terra que la hermozejan.

Y un periodista ne te un fiscal de imprenta sempre á la vista.

PLAGAS DE BARCELONA

LO CAMP Y LA CIUTAT (1)

QUADRO DE COSTUMS

Conclusió

XV

Sense l'animació d' algun temps enderrera, y en la mateixa taula hont tants talls de rostit havian crupit la familia de D. Joan, estant acabant de sopar lo Magi ab tots los seus, il·luminant l'escena un modest y catalá llum d' oli.

—Bé: qué fem? pregunta l' amo, proseguint una conversa comensada ja fa rato.

—Lo que tu disposis. Mes no 'ns han pas convidat com los pertocava, y podé...

Lo bon jan de 'n Magi interromp á sa esposa.

—; Sempre peñsas mal! ; No 't recordas que 'ns van convidar tant?

—; Prou que me 'n reçordo; convit de barceloni, com te vaig dir!

—; Bah, bah! anemhi y veurem las grans festas y al mateix temps l'estat en que 's troba l' assumpto de la carretera... ; Vols venir Agna?

—Per mi tots hi están bons. ; Com que poguessem deixar la casa aixis com aixis!

—Donchs hi anirem ab l' hereu...

—; Volgueumi, pare! diu la noya gran.

—; A mi també; á mi també!... responen las altres noyas y noys.

—No pot esser fills: ja vos portarém cosas bonicas, si no ploréu.

XVI

EN LA CIUTAT

Dos dias avans de las firas y festas de la Mercé, y ab un d' aquells trens que fregeixen la sang del viatjer més pacient, y que fan tant recomenabla la via de Saragossa, arriban á Barcelona lo Magi y lo Pep, vestits de dias de festa, polsosos, cruixits y marejats.

—; Ahont anem, Pare? pregunta l' hereu al veurer que 's fican en una casa antiga que te en lo balcó un rótul que diu HOSTAL DE LA BONA SORT.

—A dinar, home.

—; Donchs que no vol anar á casa de D. Joan?

—; No veus qu' ells menjan á la francesa y ara 'ls molestariam massa; ja hi anirem després!

Y á las quatre de la tarde, ja assaciats y reposats, truncan á la porta del senyor advocat.

Tots los semblants quedan alterats al rebre la visita dels inesperats forasters; mes no obstant, prompte 's reposan y la sorpresa se converteix en mostrars de carinyo vers los senzills montanyesos.

—; Donchs nos han vingut á veurer? ; Que me 'n alegro!

—; Donchs volen veurer las festas; ; Oh; que 's divertiran!

—Y l' Agna, y las noyas, ; perqué no baixavan;

—; Y estarán gayres dias aquí?

Y va durar un quart que pluvian preguntas sobre preguntas, y cumpliments y escusas, que arribavan á atontarlos.

—Y digui ; quan han arribat;

—Avuy al demati.

—; Ahont posan, que 'ls vindrem á veurer?

—Hem dinat al «Hostal de la Bona Sort.»

—; Bon hostal ; bon hostal! Diuen que tractan molt be, y casa de confiansa.

—; Be ho sembla!

—Si no la tinguessem tant petita, no permetriam de cap manera que s' allotjessen fora de casa; ; no hi caldria més! Pero per aixó ja anirem al café y á veurer la professó, y las il·luminacions y 'ls... gegants.

Y després d' una estona interminable de conversa, veient que no 'ls convidavan de sols un vas d' aygua, y comprenent que comensavan á fer nosa, se despediren d' aquella mal agrañada familia, ab la promesa repetida y formal de que 'ls veurien sovint.

Tot baixant l' escala, lo Pep diu á son pare:

—; Que 's estrany que no 'ns hagen fet quedar, tan be que 'ls várem tractar!

—; Si no tenen puesto ni llits! ; Ja 'ns acompanyarán per tot!

—; Encará no havia caygut del ase!...

XVII

Parlant á casa de D. Joan dels inoportuns forasters diu aquest:

—Tant mateix sembla que 'ls hauriam d' acompanyar al teatro, y á veurer las fieras, y...

(1) Véginse los números 18, 22, 32 36 y 43 de LA TRAMONTANA.

—A las fieras si, respon la Leonor, ex-anémica.

—; Qui va ab aquells tipos? ; No veus que 'ns cridarian NO T' ARRONSIS!... afegeix D. Elvira.

—; Pero farém un mal paper!

—Ab los pagesos ray, sempre s' hi queda be. ; Ja 'ns vindrán á veurer!...

Y en efecte: cada dia los bons montanyesos los feyan una visita, que 'ls dava tant gust com si 'ls rasquessin ab una argilaga.

Passejant amunt y avall, encantantse devant dels aparadors y divertintse fent l' os per plassas y carrers y afadigats de tanta música, passaren quatre dias, determinant marxar lo mati següent, sens dubte encantats dels obsequis que dels seus hostes del istiu havian rebut.

No ho feren, pero, sens anarsen á despedir, com era natural, al semblar del Magi.

—; Donchs tan prompte volen marxar?

—; Com fem tanta falta á casa!

—; Sense veurer las corridas de caballs y de toros; ; Vamos ne fan massa!

—Y digui D. Joan: ; com está l' assumpto del camí vehinal?

—; Oh! en bon estat, sino fos que lo Diputat ha estat fóra á pendrer banys, y l' oficial de la secció de foment espera certificació de si lo poble de V. está en descubert ab la Diputació, ja hauria presentat la sollicitut.

—; Be, home, be!

—; Y quan nos tornarém á veurer?

—No es gayre fácil.

—Si VV. no tornan, ja veurém si podem ferlos una visita al istiu.

—; Si senyor: d' aquí al istiu!

Y passant la porta, murmura lo desenganyat Magi.

—; Ja 'm podrás venir al darrera ab un fluyjol soñant!...

Vicents de FEBRER

Ja ho han vist los nostres lectores. A pesar de lo que deyan los constitucionals de la lley de imprenta, á pesar de la defensa del Sr. Vallés y Ribot y á pesar de molts altres pesars, LA TRAMONTANA ha sigut condemnada á vint setmanas de silenci.

Per aixó no hi ha que desesperarse, que no tardarém pas molt á veurens, y LA TRAMONTANA seguirá sa missió de bufar tot lo que bufable siga.

No podent contestar en especial las moltas cartas que habem rebut ab motiu de la denuncia fem públich lo nostre agrañiment á los amichs, corresponsals y col·laboradors que 'ns han donat mostra de la seva simpatia.

Així mateix fem estensivas las gracias al distingit advocat Sr. Vallés y Ribot per la brillantissima, eloqüent y rasonada defensa del text denunciad, com tambe al actiu procurador causidich D. Mariano Serra que va representarnos en l' acte de la vista.

Las comisiones van endoyna.

Ab motiu del enllás dels carrils, que ja comensa á semblar l' obra de la Seu, diuen que lo Govern se disposa á plantarnos una segona comissió pels bigotis.

L' ajuntament barceloni se prepara tambe ab l' objecte d' enviar altra comissió á Madrid per la mateixa qüestió del llás ó del enllás, que ja casi es igual.

Me sembla haber trobat lo medi mes económic d' arreglarho tot.

Que no vagi cap comissió á Madrid ni 'n vinga cap á Barcelona. Aixís s' estalvian los sufriments é incomoditats del viatge, no s' exposan los comissionats á quedar malament, no 's gastan quartos y no 's fa creixa l' bunyol.

Y lo del enllás ja ho arreglarém a casa, sense que la centralissació hi posi la grapa.

Si vols estar ben servit....

Lo diumenje passat tingué lloch en Novetats lo meeting de la Confederació de las escolas Laicas que no s' habia celebrat l' anterior diumenje per alló de las cédulas.

La pluja cayguda aquell demati per una part y per l' altre la falta de anunci fou causa de que no 's vejes ple lo teatro de Novetats, com era de esperar.

Tots los oradors que feren us de la paraula foren entusiasmament aplaudits pel auditori.

La TRAMONTANA fou invitada a pendre part en lo meeting, y com may fem lo sort quan se tracta de institucions de progrés, lo nostre director y un de sos redactors acudiren a la honrosa cita pera coadjuvar fins allí ahont arribessen sas forsas.

Invitat també per altra part lo director de la *Gaceta Comercial* D. Lluís Ricardo Fors, cregue convenient impugnar lo dit pels redactors de LA TRAMONTANA, per considerarlo massa adelantat, a lo qual contestá nostre director que no sent aquell moment oportú per discussions l'emplassava per un altre dia; quedant acceptada la controversia.

Los corresponsals nostres que vulguin *Almanachs de La Tramontana* y no ls hagin encara demanat poden ferho breument, aixís com los que n'adecessin mes dels demanats, puig ne tirem poch mes dels molts que ja tenim venuts, y fora fassil que si no s'espavillessin no hi arribessen a temps.

A Manlleu hi ha una societat coral molt trempada. No ls diré mes sino que ja fa un any y mitj que soste una ben montada escola de vespre para ls obrers.

Para succeheix que a Manlleu tampoch hi falta, com en altres parts, la influencia reaccionaria. Y velshiaquí que s'va presentá al aumtament una exposició demanantli que contribuís al sosteniment de aquella escola.

Y aquí surt lo *papu* de la reacció. Contesta l'aumtament y diu que per ara no pot ser... que mes endevant... vamos, alló qu'en catalá se n' diuhen escusas de mal pagador.

No tingan cuidado, que si l' rector invites altra vegada als senyors regidors per plantar un colegi dirigit per *hermanos*, no faltarian a suscritors per trenta ó quaranta duros l' any.

Está clar, si l' senyor rector se cuida tant de la ensanyansa com jo d' anar a missa!

Recordis la societat coral *El Progreso* que després d' un temps un altre n' ve y ja trobará quí sapiga secundarla.

Avant, avant!

Es ho que ls nostres lectors conequin lo parer dels llops grossos del constitucionalisme respecte a la ley d' imprenta per la qual habem sigut denunciats y condemnats.

Ademes del que digné en l' acte de la vista lo nostre advocat defensor, hi ha lo següent:

Lo dia 14 de Novembre de 1878, avans de menar turo, deya lo constitucional Sr. Linares Rivas, president del Tribunal Suprem.

«La ley especial d' imprenta, que no te de tal mes que l' nom, es una ley de circumstancias, es una ley de privilegis, es una maquina de gobernar... y jo renego de lleys que son tan movibles.»

En la sessió que l' 18 de Novembre de 1878 celebrá l' Congrés, deya l' Sr. Leon y Castillo, avay ministre de Ultramar:

«La ley d' imprenta está inspirada en lo criteri de una prevenció absurda, y conté midas preventivas que no sols entorpeixen, sino que anulan y destraeixan per complert la llibertat de imprenta.»

«Lo primer que ocorreix al llegirla es que es anti-constitucional.»

«pero, a qué ve tant de rodeig, a qué ve tanta ficció: Lo goberno vol tenir en la seva ma la destal per si la frayra no li agrada tallar l' arbre per la soca.»

Aixó ho deya l' Sr. Leon y Castillo avans de cobrar 6,000 duros anuals per lo sou de ministre d' Ultramar.

Després d' aixó no ns queda més que *resignarnos* a sufrir la condemna, perque en aquest mon lo qui te la paella pe l' manech es l' únich que fregeix.

«Qué dirian quí es La gracia de Deu, segons acabo de veure en un periódich?»

Donchs, ab perdó sia dit del senyor Fiscal d' Imprenta, *La gracia de Dios* es una bodega, sallé y despaig de vins de Jerez, Moscatell, Tintilla, Rota, etc., etc., situat en lo carrer del Forn de la Mata a Madrid.

«Quants increduls convertirá *La gracia de Deu!*»

Traduhim del *Cencerro*:

«D' un convent qual nom no recordo, diuhen llenguas heretjes que n' sortiren duas monjas malaltas de... vos ho diré a l' orella, que no s' pot sentir.»

Aquí sí que podria dirse: *No t' arronsis!* Pero quan recordo que a l' any 1817 fou precis treure totas las monjas de Sant Joan de las Abadesas per un motiu semblant, me consola llegir una noticia com la del *Cencerro*.

Entre las queixas del mal servey de torrens que habem rebut aquesta setmana, mereix citar-se la següent:

Lo dia 28 de Juliol enviarem varios numeros a Tarrassa que han arribat a son destino un d' aquestos dias, ó sia prop de QUATRE MESOS DESPRES D' HABERLOS TIRAT AL BUSSON.

Y encara sort fora que haguessin arribat tal com sortiren de nostra administració!

Prop de can Batllons l' altre dia diu que mataren duas fantasmas.

Está vist, en aquestos temps de incredulitat aquell que faga ab cosas de l' altre mon s' exposa a que l' hi envihin.

A un sagristá qu' era casat y vivia en una iglesia de Málaga, un vespre se li ocorregue mirar pel *pany* de la porta de l' habitació y va veure representar *El Nudo Gordiano* dintre, entre l' rector y la seva dona.

Lo beneyt comensa a cridar socorro tonant lloch a que fagis lo Tenorio. Al cap de bon rato arriban los civils y agafan al sagristá perque ab una vara midava l' esquena de la sagristana.

Fins es fácil que al sortir de la presó pagui l' heure lo sagristá al rector.

Diumenje passat en la iglesia de Sta. Eularia de Pardinas en lo terme municipal de Prats de Lussanes, robaren varias alhajas y entra ellas un calze y lo globo de las sagradas formas, habentse trobat lo cos de Cristo per terra com si fos qualsevol cosa.

Lo mateix dia habia terminat lo novenari de animas predicat per un frare de Manresa de la barba llarga y cap pelat.

Es possible, donchs, que en lo robo sacrilech hi tingan que veure las animas.

Dia un periódich:

—Ha mort lo *Pape Nostro*.

—Quin, ¿lo que está en lo Cel?

Donchs llavoras santificat sia son nom.

Alguns diputats de la majoria s' han enfadat ab los sub-secretaris y directores, y s' han reunit pera constituir un nou partit polítich. Res mes natural que ls comediantes fassin comedias y que ls polítichs fassin política.

A Lleyta han agafat un seqüestrador, ó mes ben dit a un que pretendia seqüestrar un capella molt rich.

Y lo delinquent ha resultat ser ex-agent de l' autoritat.

Sin comentarios, que diria lo *Brusi*.

Llegint la circular de ls demócratas (?) diputats senadors y representantes que s' separaren del comité demócrata-progresista madrilenyo nos va cridar l' atenció que ab l' afany de ficar adjectius deyan *repugnante motin ó triste pronunciamiento* cambiant per ignorancia ó malicia la verdadera frase qu' ha de ser «repugnant pronunciamiento ó trist motin».

Cada cosa en son lloch.

Lo conjunt del document de que avans hem parlat, fentli justicia y un poch de favor, vé a dir:

«Goberns monárquichs: no perseguin las nostras personalitats; tenim horror a la emigració y als perills.—Poble, som dels teus, no ns treguis la teva representació puig es necesaria a nostra vida.» Y anem tirán.

Lo bisbe de Girona posa ambuts a la autorisació que s' necessita pera que s' canti missa en la iglesia del Senyor Planas que hi ha a Portbou, puig present, y ho logrará, que aquell bon senyor cedeixi bous y esquellas y no conservi mes que l' nom de fundador d' aquella propietat de la Iglesia romana.

Ben fet. Som ó no som: Tot bon católich deu fer cegament lo que l' hi digan los pastors d' animas.

Senyor Planas: miri que no falta qui dupta de son fervor relligiós y s' pensa que tot aixó es una manganilla.

Lo director de la «*Revista Catalana*» de Manresa, D. Joseph Martrus, ha publicat un tomer de *Faulas Alemanas* posadas en vers catalá.

Las recomanem a nostres lectors, que podran adquirirlas al preu de dos ralets.

y agraheim lo bon recort de son autor que as ne va enviar un exemplar.

Nostres apreciatos còlegas de Madrid la *Revista Social* y *El Motin* han sigut portats als tribunals, aquesi últim per lo senyor Moret.

Sentim son contratemps, y los hi desitjem millor sort que la nostra.

Pobre premsa!

LO QUE VE Y L' QUE NO VE

Lo cementiri civil, la reforma ben entesa, treure la grossa, l' carril del Noguera Pallaresa, un matadero, estar be... aixó s' espera y may ve.

Denuncias, penas, rahons, estafas, goberns tofents, impostos, contribucions, incendis, freres, convents, filloxa, no estar be... aixó may s' espera y ve.

Q. Rom

L' emperador d' Alemania ha dit en lo discurs inaugural del Parlament, que vol desde ara tornarse defensor dels pobres, que las sevas entranyas no poden sufrir la miseria dels treballadors, que vol dedicarse a la seva millora y redenció.

Tan vell qu' es, y ara tot just comensa a adonarsen que ls treballadors están oprimitos: Ja t' conech, herbeta.

Aixó te mols bemols.

Val la pena que lo poble obri l' ull.

Tan sospitos es lo retrògrad que fa lo revolucionari com lo adelantat que retroceda y se arrepencheix dient que avans estaba alucinat, y qu' ara es sensat y bon minyo.

SOLUCIONS

A LAS CABORTIAS DEL NÚMERO PASSAT

GEROGLIFICH: Qui espera s' desespera

«UN RAL!» «NO MÉS UN RAL!»

ALMANACH

DE

LA TRAMONTANA

Forma un quadern de 16 grans páginas en fóleo de bon text y nutritas de caricaturas originals del conegut dibuixant P. ROS.

Se trobará en los Kioscos de la Rambla y demés punts de venta de LA TRAMONTANA.

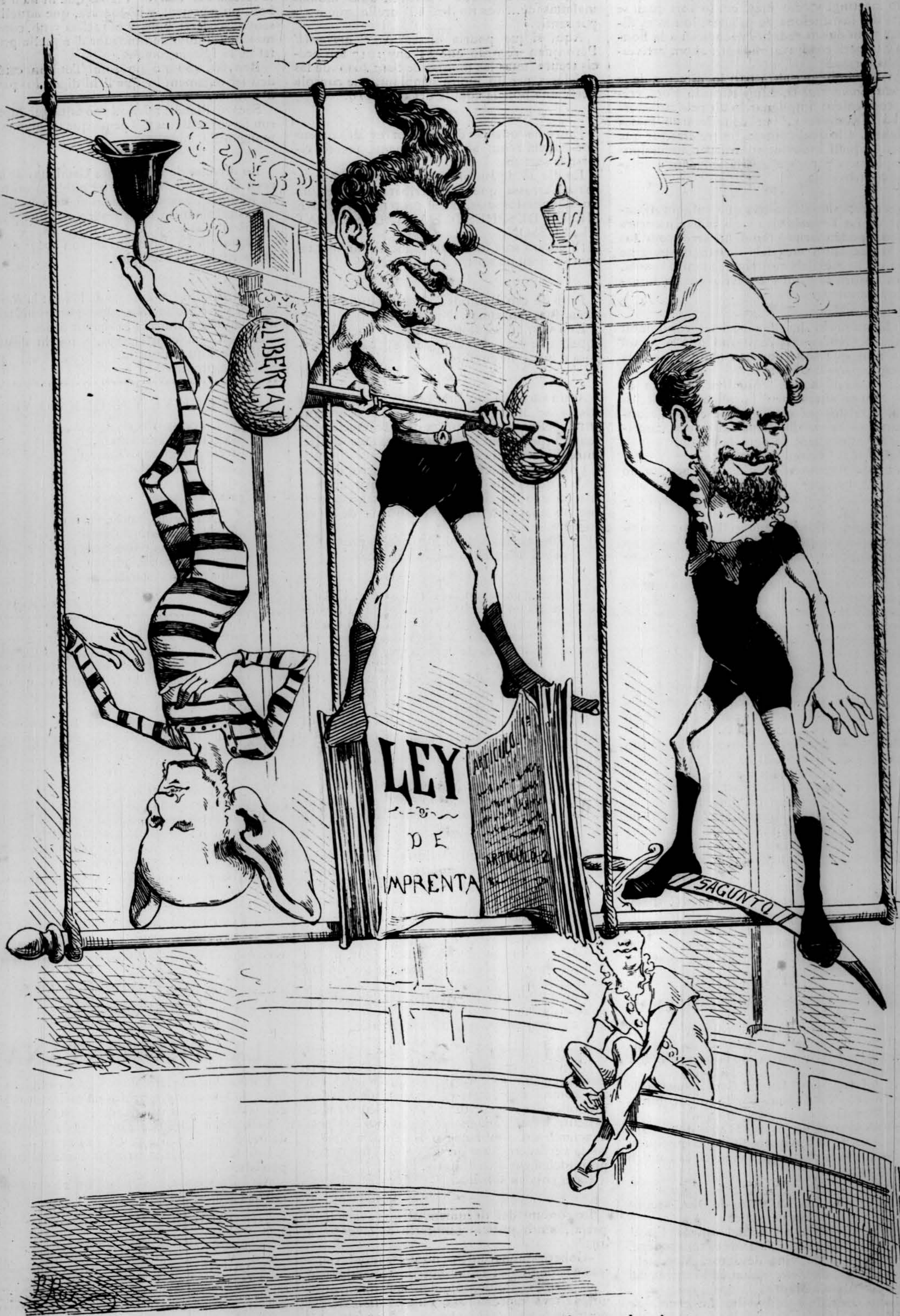
Los de fora podran dirigir-se a nostres corresponsals.

Als corresponsals se ls farà un 25 per 100 de rebaixa sense retorns.

CORRESPONDENCIA

J. R. V. Remano a pesar de ser intencionat: Plagas de Barcelona. Ja ho venhen J. E. Forest. Algo aprofitam. Tancória. Voste deu fer versos del sistema decimal perque son de nova mida. Net novot de M. R. La carta a que s' refereix no va arribar fins nosaltres. Aquesta setmana tot flúixea.

TRIPLES EXERCICIS PER ARTISTAS FUSIONATS

¡Sant Antoni, si se 'n van d' oros, quin cataplum!